

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI HAPILAP

EGY ÓRA . . . K 12.50
NEGYED ÉVRE K 37.50
FÉL ÉVRE . . . K 75.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 150.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 13.

Comandamentul Zonei de ocupatie Militara.

A katonailag megszállott terület parancsnoksága.

No. 6928.

6928. szám.

din 12 Noembrie 1919

1919 november hó 12.

ORDONANTA.

BENDELET.

Noi N. Michescu General-guvernator al Zonei de ocupatie militara.

Avand in vedere decizia noastra cu Nr. 4899 din 16 Okt. a. c. avand in vedere incheierea Consiliului Administrativ superior cu Nr. 1 din 20 okt. a. c.

Avand in vedere starea precara financiara in care se gasesc toata administratiile civile din Zona.

Avand in vedere interesul sigurantei si apararei Zonei.

Ordonam:

In intreg teritoriul Ungariei, la est de Tisa, ocupat de armata romana si anume §: judetele Szabolcs, Hajdu, Szolnok, Békés, si parte din judetele Csongrad si Csanad. cu inceperea de azi se pune in aplicare urmatoarele dispozitii:

A)

1. Serviciul postelor si telegrafelor din Zona de ocupatie se va conduce de directia postei si telegrafelor din Debretin, avand ca director pe Dl Sipos Gyula directorul postelor si telegrafelor din Debretin si ca delegat al nostru pe Dl Maior Boboceanu delegatul militar al postelor si telegrafelor.

2. Organizatia postelor si telegrafelor ramane ca si in trecut. Personalul bugetar se va reduce la strictul necesar detasandu-se cei de prisos la alte servicii, iar cei ce nu se vor putea intrebuinta, se vor trece in concediu de odihna cu jumatate lea-a. Diurnisti care nu sunt absolut necesari se vor licentia.

3. Marcile postale existente din intreaga Zona se vor aduna pana la 20 Novembre a. c. la directiunea postelor din Debretin si se vor sursarga cu etigia romana si ca mentiunea „Zona de ocupatie romana 1919” si astfel se vor reda traficului. Din acestea se va alege un numar mai mare de seri complete, cari se vor vinde fiecarea seri cu pretul dela 300 coroane in sus, prin oferte ce se vor adresa directiunei serviciului postal.

4. Marcile existente ramase nestampilate pana la 21. No-

vembre a. c. se declara fara valoare dela aceasta data inainte.

5. Se va tipari imediat o noua serie de marci postale pentru corespondenta in valoare de cinci milioane coroane, cari vor intra in circulatie de indata.

6. Se va infiinta un timbru special de ajutor de 20 filer pentru ori ce corespondenta; de 1 corona pentru telegrame; de 50 filer pentru mandate postale pana la 100 coroane; de 1 cor. pentru mandate dela 100—200 coroane; de 2 cor. pentru mandate dela 200—500 coroane. Mandatele postale se infiinteaza numai in cuprinsul Zonei de ocupatie si nu e voie se se faca nici o corespondenta pe ele.

7. Toate Primariile si autoritatile civile vor plati cate 500 coroane pe an de ficare post de telefon.

B) Taxe de import si export.

8. Pe teritoriul Zonei se infiinteaza un serviciu de taxe pe import si export, avand ca director pe Dl. Rauch Bela directorul vamilor din Debretin si ca delegat al nostru pe Dl. Pop Emil delegatul Consiliului Dirigent.

9. Taxele de import si export se vor achita de regula in statiunile (garile) de imbarcare si pornire. In timpul transportului autoritatile vor avea ori cand dreptul de control asupra plati taxelor. Autoritatile vor avea acest drept de control si la punctele de trecere peste Tisa. Taxele de import se vor percepe dupe principiul de mai sus, la punctele sau localitatile de sosire (destinatie).

10. Evaluarea se va face pe baza documentelor si a scrisorilor de trasura si dupa verificarea marfurilor.

11. Pentru marfurile ce se importa si exporte se vor aplica taxele speciale urmatoare: 10% pentru marfurile si alimentele de prima necesitate, inbracaminte, incaltaminte si vinu; 20% la materialele de constructie si de prelucrare, instrumentele si toate articolele medicale si farmaceutice; 30% marfurile, alimentele, beutiunile si inbracamintea de lux; 10 filer de cutia de chibri-

Mi Michescu N. a katonailag megszállott terület kormányzó-törbora:

Tekintettel folyó évi október hó 16 án kelt 4899. számú rendeletünkre, tekintettel továbbá a folyó évi október hó 20 án kelt 1. számú rendelettel létesített felső közigazgatási tanácsra, tekintettel végre a szövés nézőgyvi helyzetre, melyben a Zona területén levő összes közigazgatási ágazatok vannak és szem előtt tartva a Zona biztonságát és védelmét:

elrendeljük:

A román hadsereg által a Tisza folyótól keletre eső megszállott összes magyar területeken és pedig Szabolcs, Hajdu, Szolnok, Békés, Csongrad és Csanád megyék egyes részeiben a mai naptól kezdve a következő általános közigazgatási szabályok vétetnek alkalmazásba és pedig:

A)

1. Az egész posta és távirada szolgálat a megszállott területen a debreceni posta és távirada igazgatóság hatósága és vezetése alá rendeltetik, melynek igazgatója Sipos Gyula ur debreceni posta és távirada igazgató és Boboceanu őrnagy ur, mint katonai kiküldött.

2. Az egész posta és táviradai szervezet a mai állapotban marad, a költségvetésben felvett tiszti személyzet és díjnoki létszám a szükséges mérvre spaszandó oly módon, hogy a felesleges személyzet egyéb szolgálati ágazathoz beosztandó. Azon tisztviselők, akik elhelyezhetők, illetve nem alkalmazhatók, félfizetéssel rendelkezési állományba helyezendők, a felesleges díjnokok pedig elbocsájtandók.

3. Az egész Zónában levő postabélyegek folyó hó 20-ig a debreceni postaiszolgálatnál összegyűjtendők, ahol »Zona de ocupatie romana 1919« felirással történt felülbélyegezés után a tözsdéknek visszaadtnak. Ezen mennyiségből egy nagyobb számú teljes sorozatos köteg állítatik ki, mely kötegek egyenként 300 koronától feljebb eladatnak és pedig ajánlat után, melyek a debreceni postaiszolgálatához adandók be.

4. A még fentmaradt felülbélyegezetlen posta-értékcikkek fo-

lyó évi november hó 21-vel érvényteleneknek nyilvánítottak.

5. 5.000.000 korona, azaz öt millió korona értékű postabélyeg állítatik elő, mely azonnal forgalomba bocsájtatik.

6. Mindenféle levelezéshez 20 fillér, a táviratokhoz 1 korona, postautólevélnek: 1—100 koronáig 50 filléres, 100—200 koronáig 1 korona, 200—500 koronáig pedig 2 korona különleges segédhelyegek lesznek előállítva. A postautólevélek csak a megszállott területen bírnak érvánnyal és rajtuk mindenféle írásbeli közlés tilos.

7. Valamennyi előjáróság és polgári hatóság a telefon használatáért évi 500 koronát tartozik fizetni.

B) Be- és kiviteli díjak.

8. Az egész megszállott területre be- és kiviteli díjazási jogosultság állapítottik meg. Ezen teendők vezetője Rauch Béla ur, debreceni várnagy, a mi kiküldöttünk pedig Pop Emil ur, minisiteri tanácsos, pénzügyigazgató a Román Kormányzó tanács delegátusa.

9. A kiviteli díjak rendszerint a fel- és lerakódó állomáson rovándók le; szállítás közben az illetékes hatóságoknak, mindig jogukban áll eme szabályzat intézkedéseinek mikénti végrehajtását ellenőrizni. Ellenőrzési joga van a hatóságoknak a Tiszán való átkelési pontoknál is. A behozatali díjak a fentiek értelmében a rendeltetési állomásokon vagy pontokon lesznek megállapítva és fizetve.

10. Az áruk értéke okmányok és a szállítólevél alapján lesz megállapítva.

11. Ugy a bevétel, mint a kivitelnél az áruk értéke után be- és kiviteli díj állapítottik meg és pedig elsőrendű élelmicikkek, ruházat, lábbeli és bor után 10% ipari cikkek, félgyártmányok, orvosi műszerek és gyógyárúk után 20%, fényszűrés, élelmi, ital és ruházati cikkek után 30%, egy doboz gyufa után 10 fillér. Ezen díjak a szesz és szeszese italokat terhelő adók és díjakon felül fizetendők.

C) Dohányárúk.

12. A dohánytermelés, rak-tárak és dohány erjesztési ügyek

turi. Aceste taxe se vor percepe peste taxele speciale de acela puse pe spirit beauri.

C) Tutuzari.

12. Serviciul culturale si al depozitelor de fermentarea tutuzarilor ramane sub conducerea Dl. Grasselli Norbert inspectorul tutuzului peste intreaga Zona. Fabrica de tutun ramane sub conducerea Dl. Zöldi József directorul fabricii. Depozitul central de vanzare din Debretin ramane sub conducerea Dl. Bakos seful depozitelor. Acestia vor lucra cu Dl. Toma Niculae delegatul nostru.

13. Functionari, cari vor fi de prisos si nu se vor putea intrebuina la alte administratii se vor pune in concediu de odihna cu 1/2 leafa. Diurnisti cari nu sunt absolut necesari se vor licentia.

14. Tariful pentru vanzarea tutuzului la dehitanti se urca si se fixeaza la 3 calitati si anume:

Calitatea I.	150 cor.	1 kg.
" II.	100 "	" "
" III.	60 "	" "

Pretul cigaretelor se mentine tot cel vechi.

15. Debitanti mici vor beneficia de un rabat de 10% din cetea preturi ca in trecut. Debitanti mari cari nu vor aproviziona in mod indestulatori pe traficanti mici se vor amenda cu pana la 2000 cor.

D) Finantele.

16. Directiunea finantara din Debretin va fi si centrala Zonei la care se ataseaza delegatul nostru Dl. Emil Pop Consilier Ministerial, Director de Finante, delegatul Consiliului Dirigent.

17. Administratia Finantelor va functiona ca si in trecut, insa toate sumele ce vor fi de prisos la toate perceptoarele de stat, se vor varsa la aceasta Centrala.

18. Taxele existente pe vin se ridica la trei ori mai mult ca pana acuma. Pentru vinurile noi aceasta taxa se va aplica imediat, iar pentru vinurile vechi se va pune in aplicare la 1 Januare 1920.

19. Fabricile de spirit vor putea obtine autorizatii speciale pentru fabricarea spiritului prin cereri adresate Prefectului judetului, care le va inainta Consiliului superior administrativ de pe laaga acest Comandament.

20. Taxele la spirit se ridica la 50 coroane de lit care hectolitru grad pentru stat si 1 coroana pentru comuna.

21. Pentru biletele de intrare la teatre, cinematografe varieteuri, baluri si ori pernetrecere cu intrare se va percepe un timbru de ajutor de 1 coroana pentru fiecare bilet si fiecare persoana.

22. Toate darile existente catre stat, judete si comune, precum si toate taxele ce se plateau si timbrele ce se aplicau pe orice cereri si acte in trecut, se vor implini si aplica si de aici inainte de toata administratiile din Zona, fara intarziere.

23. Toate timbrele si coatele fiscale se vor sursarga cu eticheta romana si mentiunea »Zona de ocupatie romana 1919«.

B) Calle ferate.

24. Directiunea calilor ferate din Zona de ocupatie, din punctul de vedere finantiar, va fi la Debretin avand ca director pe Domnu Schindler directorul calilor ferate din Debretin, delegat militar la C. F. cap. Constantinescu si Tirtan A. delegatul Consiliului Dirigent, cari vor avea a sub ordine pe toti functionari si angajatii tuturor calilor ferate din Zona. Numarul acestor functionari se va reduce la strictul necesar, delegandu-se cei de prisos la alte servicii iar cei ce nu se vor intrebuina se vor pune in concediu de odihna cu 1/2 leafa. Diurnisti ce nu se pot intrebuina se vor licentia.

25. Taxele pentru traficul calatorilor, animalelor, marfurilor, productelor, ect. precum si cele de magazinaj, alocatii de vagoane, amenzele precum si orice alte taxe privilegiate la C. F. se vor iatrei.

26. Amenzele se vor varsa la venituri nu la pensii ca pana acuma.

F) Comunele.

27. Administratiile comunale si Judetene se vor administra ca si in trecut.

G) Invatamantul si cultele.

28. Invatamantul si cultele se vor conduce si urma ca si in trecut, avandu-se in vedere insa starea de ocupatiune militara.

29. Lefurile si cheltuielile profesorilor, invatatorilor si intreg personalului se vor plati ca pana acuma.

H) Justitia.

30. Justitia in toata Zona va functiona ca si in trecut. Lefurile magistratilor, functionarilor judecatoresti si cheltuielile se vor plati ca si in trecut.

I) Combustibili.

31. Pentru a veni intru ajutorul populatiei se vor exploata padarile din Zona prin serviciul forestier. Pretul lemnelor se va fixa ulterior.

J) Dispozitii finale.

32. Toi contravenientii la dispozitiunile prezentei ordonante vor fi pasibili de Curtile Martiale si condamnati cu amenda de la 100-5000 coroane. In caz de recidiva se va aplica si inchisoarea pana la 6 luni sau numai una din aceste pedepse.

33. Toate autoritatile militare si civile in functione din Zona sunt insarcinate cu executarea prezentei ordonante si cu constatarea contravenientilor. Functionari administratiei civile ungare din Zona vor continua serviciile lor potrivit legilor existente si ordonantelor acestui Comandament. Cei ce se vor abate dela aceste dispozitii Vor fi urmariti conform legilor martiale.

Data Debretin la 12 Noiembrie 1919.

Comandantul Zonei de ocupatie militara
 General guvernator:
Michaeson.
 Delegatul Ministeriului de Finante:
N. Barbuoanu.

vezetesiével Grasselli Norbert ur bizatik meg, aki az egész Zóna területére nézve a dohányügyek felügyelője lesz. A dohánygyár vezetője Zöldi József ur dohánygyári igazgató lesz. A debreceni központi dohányáruraktár Bakos ur, dohányáruraktári főnök vezetése alatt marad. Ezek együtt fognak működni, a mi delegátusunk Toma Niculae urral.

13. A felesleges tisztviselők, akik más közigazgatási ágazatnál nem alkalmazhatók, félfizetéssel rendelkezési állományba helyezendők. Az abszolút felesleges díjnokok elbocsátandók.

14. A dohánynak eladási ára a tőzsdék részére 3 minőségű dohány után a következő:

- I. minőségű 1 kg. 150 korona.
- II. minőségű 1 kg. 100 korona.
- III. minőségű 1 kg. 60 korona.

A cigaretta ára a régi marad.

15. A kis tőzsdések ezen árak után, ugy mint eddig, 10% jutalékban részesítetnek. Azon dohány nagy árusok, akik a kistőzsdéket nem fogják ki-elégítő módon ellátni, 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

D) Pénzügy.

16. A debreczeni pénzügyigazgatóság az egész megszállott területnek (Zóna) pénzügyigazgatósága lesz. Pop Emil ur miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, ezen központi hatóságnál a mi kiküldöttünként rendeltetik ki.

17. A pénzügyi közigazgatás az eddigi módon fog működni, a Zóna területén lévő összes állami adóhivatalok azonban pénzfeleslegeiket ezen központi pénzügyigazgatósághoz tartoznak beszállítani.

18. A borfogyasztási és bormelési adók, az ez idő szerinti adótételei háromszorosára felemeltetnek. A szőlőmust és új-borokra nézve ezen adótételek azonnal, míg az ő-borokra nézve csak 1920. évi január hó 1-től kezdve veendő alkalmazásba.

19. A szeszitőzsdék külön felhatalmazást nyerhetnek a szeszgyártására nézve, a törvényhatóság főispánjához benyújtandó kérvény alapján, aki azt az itteni közigazgatási főtanács-hoz felterjeszti.

20. Az állami szesz adó minden hektoliter fok szesz után 50 korona, a községi szesz adópótlék pedig hektoliter fokonként 1 koronára felemeltetik.

21. Színházi, mozi, varieték, balok és bármely mulatságok belépti jegyei után, minden egyes belépti jegy és személy után 1 korona segédhelyeg ro-vandó le.

22. Az összes létező állami, törvényhatósági és községi adók, valamint az összes eddigi díjak és bélyegek, melyek bármilyen bándvány és iraira ezidő szerint alkalmaztattak, az összes zónabeli hatóságok és hivatalok által ezután is alkalmazandók.

23. Valamennyi bélyeg a »Zona de ocupatie romana 1919« feliratu bélyegzővel lesz ellatva.

E) Vasutak.

24. A megszállott területen lévő összes vasutak igazgatóság-pénzügyiszemponthól Debreczenben lesz, melynek igazgatója Schindler ur debreczeni vasuti igazgató, akihez Constantinescu Cap. ur C. F. R. katonai megbizottja és Tirtan ur a román kormányzó tanács kiküldöttje van beosztva és akiknek rendelkezése alatt állanak a Zóna területén lévő összes vasutak alkalmazottjai. Ezen alkalmazottak létszáma a szükséges mértre apasztandó, a feleslegű alkalmazottak lehetőleg más szolgálati ágazatoknál alkalmazandók, a teljesen felesleges tisztviselők pedig fél fizetéssel rendelkezési állományba helyezendők. Az alkalmazhatatlan díjnokok elbocsátandók.

25. A személy és állatárszállítási díjak, valamint a taktárbhelyiségek és vagonok térhelyiségeinek díjai és a vasutakat illető díjak is háromszorosára felemeltetnek.

26. A bírságok nem a nyugdajaphoz, hanem a jövedelem javára vételezendők be.

F) Községek.

27. A községi és vármegyei közigazgatás marad ugy mint azelőtt.

G) Tanítás és közoktatásügy.

28. A tanítás és közoktatás ugy ugy vezetendő, mint azelőtt, szem előtt tartva a katonai megszállást.

29. A tanárok, tanítók és összes tanügyi személyzetnek fizetési és kötségei az eddigi módon lesznek kifizetve.

H) Igazságügy.

30. Az igazságügy az egész Zóna területén az eddigi módon fog működni. A bírók és igazságügyi alkalmazottak fizetési és kötségei ugy mint azelőtt, az eddigi módon lesznek kifizetve.

I) Tűzész anyagok.

31. A lakosság fainsegének enyhítése céljából a Zóna területén lévő erdők az erdészeti hivatal utján kitermelendők. A tűzifa ára később fog megállapittatni.

J) Büntetések.

32. Jelen szabályzat ellen vétők a hadi törvényeknek lesznek átadva és ez által 100 koronától 5000 koronáig terjedő bírsággal megbüntetve. Ismétlés esetén 6 hónapig terjedő elzárás is alkalmazható, vagy ezen büntetések egyike.

Átmeneti intézkedések.

33. A Zóna területén lévő összes katonai és polgari hatóságok kötelesek jelen szabályzatot teljes egészében szolgálatban álló hivatalos közvegek által végrehajtani és a netáni athágásokat megállapítani. A Zóna területén lévő magyar polgari közigazgatási hatóságok és hivatalok tisztviselői és alkalmazottai szolgálatukat a fennálló törvények és szabályrendeletek, valamint alólított katonai parancsnokság rendelkezési értelmében tovább folytatni kötelesek. Azok, akik

GRÜNWALD cipőüzeme
 (Kölcsönös segélyző egyesület épületében)

Legfinomabb izlésnek megfelelő csak jóminőségű cipők állandóan készen nagyban és kicsinyben kaphatók. Ugyisint mérretutáni rendelés pontosan eszközöltetik, sürgős esetben 36 óra alatt elkészül!

ezen rendelet határozmányaitól eltérően cselekednek, a hadi törvények értelmében lesznek büntetve.

Kelt Debreczenben, 1919 november hó.

A katonailag megszállott terület parancsnoksága:

Kormányzó tábornok
N. Michasescu.

Pénzügyminiszter kiküldöttje
N. Barbuceanu.

Katonai zóna-főparancsnokság, rendelet
Kivonat
21 és 26 számú rendeletek (helyesbítve).

1. Vétkenek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, utcákon, az utcákon stb. bármilyen közönséges, híresztelési, megbélygató, vagy akár igaz, akár képletes híreket vagy véleményeket, amelyek a hadi tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyszere és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereggel szembeni ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezők a katonai bíróságok előtt és utolsó fokán fognak tárgyalni és egy éviig letöltendő, de legfeljebb 2000 lel pénzbüntetésre elítélhetik, amikor a fenti vétkes kérelmek és árulásokkal történtek a háború esetén érvényes büntetéseknek megfelelően.

Figyelmeztetés

Az utazó közönség tudomására hoztuk, hogy a tartás végett figyelmeztetjük, hogy az utazási igazolvány elnyeréséért való kérvények a vármegyeháza épületében egy direkt ezen célra létesített irodába adandók be. Szigorúan tilos, hogy ezáltal a Széchenyi-utcai zóna-parancsnokságot ilyen dolgozattal zaklassék.

Minden olyan kérvények, amelyek másutt módra a zóna parancsnokságnál lesznek beadva és az utazási irodákban könyveken beiktatva nem lesznek, ilyenekbe nem vehető.

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy mindenki személyesen adjon be kérvényt és az igazolvány csak személyesen vehető ki, amikor aláírja, hogy átvette.

Katonai zóna főparancsnoksága.

Figyelmeztetés.

Azok az egyének, akik a Tiszántulról Debrecenbe jönnek vagy átutazóban vannak és 24 óránál tovább maradnak itt, kötelesek azonnal jelentkezni a katonai rendőrségen bejelentve megérkezésüket. Mindazok, akik ezen rendelet ellen vétnek az utazási rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

A katonai zóna-főparancsnokság.

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az utazó személyeknek, akik akár a Tiszától nyugatra, akár a demarkációs vonaltól keletre skarnak utazni, hogy ezen figyelmeztetés megjelenésétől kezdve kérvényben csatolni kell egy nyilatkozatot, amelyben fel legyen tüntetve az illető katonai állapota, hogy aktív vagy tartalékos tiszt volt-e vagy egyáltalában nem tartozott rangsorba. Mindazok a kérvények, amelyekből ez a

nyilatkozat hiányzik, figyelembe nem vétetnek és megsemmisítetnek. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy azok, akik

hamis adatokat adnak be, a törvények szerint büntetnek. **A megszállott területek főparancsnoksága.**

Apponyi miniszterelnökjelöltsége

A koncentrációs tárgyalások fejleményei

A Dacia távirati ügynökség tegnapi hírének, mely szerint Friedrich István miniszterelnök átadta lemondását Clerknek, mindezeidig nem erősítették meg hivatalosan, tény azonban, hogy a három napos határidő, melyet Clark a miniszterelnöknek a koncentrációs kabinet megalakítására megszabott, tegnap letelt anélkül, hogy Friedrich eredményt ért volna el. A liberális politikai körökben ez a vélemény, hogy Friedrich kormányalakítási kísérlete végkép meghiúsult, ami elsősorban a szocialisták magatartásának tulajdonítható, akik nemcsak hogy nem bocsátóztak tárgyalásokba Friedrichkel, de még közvetítők sem küldtek a megbeszélésekre.

A liberális polgári pártok a tárgyalások elején a legnagyobb engedékenységet tanúsították Friedrichkel szemben, de már a tegnapi nap folyamán ők is a szocialisták álláspontjára helyezkedtek és kijelentették, hogy nem vesznek részt a koalíciós kabinetben, ha ez Friedrich vezetésével alakul meg, annál is inkább, mert különben is csak a szocialistákkal való egyöntetű eljárásra hajlandók.

Hogy kifogja megalakítani a koncentrációs kormányt, még mindig bizonytalan. Wlassics Gyula báró miniszterelnökjelöltségét főleg a liberális polgári körökben kolportálják, de juában minden kombinációt háttérbe szorít az Apponyi Albert gróf jelöltsége.

Apponyi miniszterelnöksége

Glesswein Sándor tárgyalásokat indított a pártokkal, beleértve a clerikális partokat is, Apponyi Albert gróf miniszterelnöksége érdekében.

Apponyi miniszterelnökségének terve minden pártban meleg fogadtatásra talált. A demokráta ezt a kombinációt tarják az egyetlen lehető kombinációnak a válság megoldására. Apponyi elsősorban Andrássy Gyula gróffal és Friedrich Istvannal tanácskozik, a pártokra ezután kerül sor.

Clark tárgyalásai

Sir George Clark kedden Sándor Pál és Glesswein Sándorral fogadta. Sándor Pál gazdasági és politikai kérdésekről fejtette ki véleményét, Glesswein pedig a köröket a tárgyalásokról számolt be, amelyeket a liberális pártokkal folytatott és emondta, hogy Apponyi miniszterelnökségét az összes pártok szívesen látják.

Garami nem tárgyal Friedrichkel

Tegnap olyan híreket terjesztettek, misztá Garami Ernő, a szociáldemokrata párt egyik vezetője, tárgyalásokat folytatott

volna Friedrichkel. Értesülésünk szerint ebből csak annyi igaz, hogy Friedrich felkérte Garamit arra, hogy tegye lehetővé a vele való tanácskozást. Garami ellenben ezt a közelédest visszautasította.

Szerbia újabb feltételektől tart

Páris, nov 12. A Temps vezetőhelyen a következőket írja: A saint germaini szerződés 51. cikkelye azt a kötelezettséget rója Jugoszláviára, hogy mindazon kötelezettségeket, amelyeket az entente szükségessé fog tartani avégből, hogy Jugoszláviában megvédje a lakosság többségétől fajra, nyelvre vagy vallásra különböző lakosság érdekeit. Ugyancsak köteles Jugoszlávia az átmenő forgalom szabadságának és a többi nemzetek kereskedelmének védelmére szolgáló kikötéseket elfogadni.

A jugoszláv kormányt tehát a saint germaini szerződéssel kapcsolatban a fentieknek megfelelő külön egyezményt is alá kellene írnia. Csak hogy a jugoszláv kormány az aláírás előtt tudai szeretné, hogy vajjon ez az egyezmény a saint germaini szerződésben bejelentett összes rendelkezéseket magában foglalja-e s hogy nem fog-e később megint a szerződés 51. cikkelyére vonatkozó, Jugoszláviára további kötelezettségeket róni.

A jugoszláv kormány ezenkívül az egyezmény 11. cikkelyének első szakaszát is kifogásolja. E szakasz szerint ugyanis a Nepiga tanácsának jogában áll az egyezmény rendelkezéseit később egyszerűen szótöbbséggel módosítani. A jugoszlávok azonban biztosítékot szeretnének arra nevezve, hogy ilyen módosításra csak akkor kerülhet a sor, ha az egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása körül nehézségek mutatkoznak.

A 11-ik cikkely szerint, ha a jugoszláv állam az egyezmény rendelkezéseit megsértelné, avagy barcsak veszélyeztetné is, a Nepiga tanácsának joga lesz oly rendszabályokat fogantatni, és oly utasításokat kiadni, amelyek az adott viszonyok között alkalmasaknak és hatékonyaknak látszanak. Így szól a jelenlegi szöveg, az eredeti fogalmazvány azonban nem egészen így hangzott, mert nem volt benne szó olyan általános rendszabályok fogantatásáról, mely elasztikus kifejezés esetén még katonai expedíciót is jelenthet. Megjegyzendő, hogy azok az egyezmények, amelyek Lengyelország és Csehszlovákia között, nemkülönben azok, amelyeket Görögországnak és Romániának kell aláírniuk, szintén enyhébb rendelkezéseket tartalmaznak. A jugoszláv-kormány

most már kifogásolja, hogy számára szigorúbb kényszereszközöket helyeztek a látásba, mint a többi államok számára.

A jugoszlávok utolsó kifogása az ellen irányul, hogy az egyezmény rendelkezései értelmében nem csupán az újonnan annektált területek kisebbsége, hanem a szerb királyságban lévő összes kisebbségek részvételének védelmében. Az egyezmény által biztosított védelem tehát Szerbia azon bolgár és albán lakóira is kiterjedne, akik már a háború előtt is Szerbiában laktak. A jugoszláv-kormány azt kívánja, hogy az egyezmény hatályát kizárólag az újonnan szerzett területekre korlátozzák. A békekonzferencia azonban ragaszkodik álláspontjához. (Temps.)

Nagy derout a kolozsvári pénzpiacra

A lei-spekulánsok bukása. — A debreceni vasutasok korozsban kapják fizetésüket. — A bukaresti kormány a korona megjavításáért

Kolozsvár, nov. 13.

Ügylátszik, a lei és a korona diszassiojának a kérdése, ami a penzembereknek és a hatóságoknak annyi gondot okozott, amagától meg fog oldódni. 24 óra alatt a kolozsvári piacra 2.70 K-ról 2.30 K-ra süllyedt a lei értéke.

A múlt hónap 20-ika óta a meseresegeen felhagyott valuta állandóan esést mutat. Ennek az óriási árhanyatlásnak (3.80 — 2.30) a közvetlen oka az a tíz millió lei, amelyet a kolozsvári üzletvezetőség hozott magával Bukarestből, hogy azzal az erdélyi vasutasok leiben kaptak meg a fizetésüket, ami természetesen már is érvényes hatását. Ma már nagy a kínálat, de a kereslet megcsappant.

Másik oka az árhanyatlásnak az a körülmény, hogy a bukaresti vasutagatósági távirati intézkedés érvényesült, hogy a debreceni vasutasok a fizetésüket csak koronában kapják meg, mert Bukarestben nem számítják őket. Nagyrománia alkalmazotainak és ilyen kedvezményben nem részesíteték őket.

Amidőn a kolozsvári börzén megudtak, hogy a debreceni vasutasság részére kintalt lei is Erdélyben marad, a lei valutás értéke újabb esést mutatott a remélhetőleg a hivatalosan megállapított arányban csakhamar társakozni fog az illegitim arányokkal.

A bukaresti lapokban nap nap után jelennek meg tudósítások, amelyek az erdélyi valuta rendezéséről szólnak. Ezekből a tudósításokból annyit maris megállapítható, hogy a koronaérték valutájának a megjavítását célozzák annál is inkább, mert az erdélyi román nép bitokában nagymennyiségű koronaérték van a már a múltkorai korona devalváció nagy elgedetlenséget keltett. Bukaresti penz-körökben ezt az éiegedetlenséget éppen azzal akarják eloszlatni, hogy az erdélyi koronaértékeket újból és hivatalosan egyelőre akarják tenni Nagyrománia értékeléssel.

Az olasz király Palesztina protektora

Róma, november 13. A király november 13-án Párisba és Londonba utazik, hogy a Palesztina fölötti mandátum átvétele ügyében tárgyalásokat folytasson. (Dacia.)

Poincaré Londonban

London, nov. 13. Poincaré elnök Petain tábornok s Cambon nagykövet kíséretében ideérkezett. Az elnök fogadására a királyi család nevében megjelent a walesi herceg, aki a napokban érkezett haza Kanadából, nagyszámú főrangú tisztviselő és tábornok, az egész diplomáciai kar és a Londonban tartózkodó perzsa sah. Amikor a vonat berobogott, a zenekar a Marseillais-t, majd az angol himnuszt játszotta.

Brüsszel, nov. 13. Albert király holnap Londonba érkezik, ahol részt vesz az afrikai ügyekre és a belga Kongóra vonatkozó kérdésekben tartandó politikai értekezleten.

Az angol hadinyereségadó

London, nov. 13. A belügyminiszter elkészítette a hadinyereségekről szóló törvényjavaslatot, amelyet legközelebb az alsóház elé terjeszt. A törvényjavaslat szerint a hadigazdagoktól, ha nem teljesíthették a haza iránti kötelességeiket, vagyonuk 68 százalékát elvezik. A nagygyárosok, nagyiparosok és vállalkozók, akik a katonai szolgálat alól fel voltak mentve és vagyonukat tisztességes módon szerezték, 47 százalékot kötelesek beszolgáltatni az államnak.

Németországnak teljesítenie kell a békfeltételeket.

Berlin, nov. 13. A minisztertanács Ebert birodalmi elnök elnöklése alatt tegnap egész délután tárgyalta a szövetségesek jegyzékét, amely szerint Németország nem teljesítette a bekefeltételeket. A minisztertanács két irány mutakozott, az egyik a feltételek azonnali teljesítése, a másik pedig a feltételek elhalasztása mellett nyilvánult meg. Ebert elnök a föderatív államok miniszterelnökeinek egybehívását javasolta.

Berlin, nov. 13. Müller külügyminiszter a nemzetgyűlésen kijelentette, hogy a szövetségeseknek a balti tartományok kiürítésére vonatkozó jegyzéke nem felel meg teljesen a valóságnak, mert a zavarokat a spertakisták csinálták. Beszéde végén kijelentette Müller, hogy nem szándékozik teljesíteni a szövetségesek összes követeléseit.

Német nemzeti kölcsön

Berlin, nov. 13. A nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta a pénzügyminiszter törvényjavaslatát, amely 1 milliárd 800 millió marka belső kölcsön felvételét engedélyezi.

Ludendorff és Hindenburg felelőssége

Berlin, nov. 13. Ludendorff tábornokot nov. 14-ikére idézték meg a háborúért való felelősséget megállapító bíróság elé. Hindenburg tábornagy a bíróság elnökéhez levelet intézett, amelyben közli, hogy ő is valószínűleg akar tenni a német-francia és a német-orosz háború dolgában.

A német gyárak munkája

Berlin, nov. 13. A minisztertanács elhatározta, hogy a gyárak munkaidejét 11 órától 12 órára emeli fel, egyes gyárakban pedig bevezeti az éjjelnappali munkát. Így reméli a kormány, hogy Németország gyorsan lefizetheti a hadikárpótlást és azután hozzájárulhat az ország belső megerősítéséhez.

Judenlos sikerrel

Kopenhága, nov. 13. A »National Tydende« jelentí Stockholmból: Az esztóniai hadtest Wasto Tábornok parancsnoksága alatt együtt harcolt Judenics seregével. Judenics wjból elfoglalta Krasnoje Selot és a Pétervárig terjedő harcteret. (Dacia.)

November 28-án lesz a közgyűlés

Az albizottságok sürgősen letárgyalják az előkészítendő ügyeket

Bahafó megbeszélés után a tanács úgy határozott, hogy a törvényhatósági bizottságot és pedig az 1918. évi október 31-ice előtt működött törvényhatósági bizottságot november hó 28-ikára hívják össze. A törvényhatósági bizottság ülése a közgyűlési teremben lesz, délelőtti 9 órakor kezdődik, délután 3 órakor folytatódik. Ha a tárgysorozat nem merülne ki, akkor november 29-ikén reggel 9 órakor is ülést tart a törvényhatósági bizottság. A közgyűlési terembe a gyűlés idejére vaskályhák állítanak be.

Kimondta a tanács, hogy Vargha Elemér dr. th. főjegyző a szakelődökkel együtt tanulmányozza át a jog- és pénzügyi iktatót, jelölje ki az okvetlenül közgyűlés elé terjesztendő ügydarabokat és terjessze ezeket a tanács elé.

Hogy a szakbizottsági előkészítést igénylő ügyeket is kellően előleghessen készíteni, elhatározta a tanács, hogy a közgyűlésig rendelkezésre levő idő alatt elsősorban a jog- és pénzügyi bizottság tartson minél több ülést. A többi bizottság ülésezése nélkül is megtartható a közgyűlés.

Ezek szerint november 17-ikén, hétfőn délután 3 órakor ülést tart a szinügyi bizottság, november 18., 20., 22. és 26-ikán a jog- és pénzügyi bizottság.

Michaescu kormányzó tábornok a közgyűlés összehívását elvileg megengedő határozat szükségessé tette, hogy a városi tanács állásfoglaljon elvi döntést hozzon és a közgyűlés összehívását megelőző intézkedéseket megtegye.

A városi tanács mai ülésén Márk Endre főispán-polgár-

Szerb-román egyezkedés

Páris, nov. 12. Coanda tábornok tegnap hosszasan tárgyalt Vestnics és Pasica delegátusokkal. Utóbbiak kijelentették, hogy Szerbia teljes kulturális és vallási szabadságot biztosít a timokvölgyi románoknak, ha viszont Románia kijelenti, hogy nem avatkozik Jugoszlávia belső ügyeibe.

Enyhítik a bolgár feltételeket

Páris, nov. 13. A bolgár delegátusoknak adott válaszkönyben a szövetségesek kijelentik, hogy sem Dobruđa, sem Thracia ügyében nem tehetnek módosítást. A feltételeket azonban annyiban enyhítik, hogy Bulgária három év helyett hat év alatt fizetheti meg a hadikárpótlást, azzal a kikötéssel, hogy ha Bulgária a megállapított időben nem fizet, az időpont lejártán a szövetségeseknek joguk lesz Bulgáriában rekvirálni.

Spanyol-marokkói béke

Madrid, nov. 13. A marokkóiak és a rendes csapatok között megszünt minden ellenségeskedés. Soryx marokkói tábornok és Moratono spanyol tábornok Alidoboroban aláírták a békeszerződést.

zetközi diplomáciai ügyekbe való beavatkozással.

A császári hadsereget 1914. év őszén ért vereségek megértették vele, hogy vegyverek alapján döntő győzelmet nem lehet aratni és ezért azon a véleményen volt, hogy Németországnak még áldozatok árán is azonnal békét kell kötnie.

Mindig tiltakozott az ellen is, hogy a kormány iránt tulságos hódolattal viseltető sajtó a közvéleményt megmetyeljeze, de hát semmit se mondhatott, mert nem akart azok sorába tartozni, kik a veszített háborúért való felelősséget másra akarják tolni.

Végül fenyegető hangon azal végzi, hogy szenzációs leleplezéseket tartogat későbbre, mikor Európa nem lesz ennyire nyugtalan.

A büntető eljárás a bolseviek ellen.

A kormány rendeletei.

A magyar igazságügyi Hivatalos közlöny legújabb száma közli a Friedrich-kormány rendeleteit.

A 4038—419. M. E. rendelet szerint a bíróságok ítéleteit a Magyar Köztársaság nevében hozzák. A kormány a jogfolytonosságot tehát a köztársaságtól dotálja.

Ugyanezen rendelet a vörös katonák és vörös örök által elkövetett bűncselekményekre a polgári büntető bíróságok ha áskörét állapítja meg.

Kivételt képeznek azok, kik 1919. március 3-án tényleges katonáknak voltak tekintendők s azok ma is. Tehát a volt hadsereg tagjai, ha vörös katonák és örök lettek s nem büntethetők a polgári bíróság által.

A 4039—419. sz. rendelet szerint a tanácsköztársaság szervei és alkalmazottai nem hatósági közegek, hanem a hatósági jogkört csak szimlelték és bitorolták és ezzel büntetendő cselekményt követtek el.

Az államügyésznek gondoskodni kell arról, hogy lelkész, orvos és esetleg böhér keszenlében legyen, a hivatalos felszereléssel, hogy a kiszabandó batabüntetés azonnal végrehajtható legyen.

HIREK.

— Mit fizetnek az új debreceni polgárok? A közösi kötelekbe való felvételért meg szabott új díjak előláthatólag nagy jövedelmet fognak hajtani a városnak. Ujabbán Kupferstein Nándor újhéhtől földbirtokos folyamodott a közösi illetőség elnyeréséért. A tanács 10,000 korona díj lefizetése ellenében az illetőséget megadta. Ugyancsak debreceni illetőség elnyeréséért folyamodott Nagy Mihály szilágysomlyói kalaposmester is. Mivel a tanács szükségessé látja a kalaposipar fejlesztését. Nagy Mihálynak 1000 korona díj ellenében a közösi illetőséget megadta.

— Eljegyzés. Berger Jenő, (Sárrétudvari) eljegyezte Feldmészter Gizuskát (Luki).

A háboruban maradt városi alkalmazottak. A számvétség utasítást kért a tanácsától, folyósítsa-e tovább azoknak a városi alkalmazottaknak az illetményeit, akik annak idején hadbavonultak és még ma sem kerültek elő Szamos ilyen városi alkalmazott van, egyeseknek már a halálhíre is érkezett viszont a Vörös Kereszt-egylet véleménye az, hogy ezek a halálhírek nem tekinthetők megbízhatónak, míg hivatalos értesítés nem érkezik. A tanács kimondta, hogy a kérdéses városi alkalmazottak illetményei továbbra is folyósítandók, egyben felhívta a katonai ügyosztályt, hogy a hiányzó városi alkalmazottak családtagjainak kihallgatásával, de egyéb úton is nyomozzon és állapítsa meg életben vannak-e még az illető alkalmazottak s ha igen, melyik fogolytáborban élnek jelenleg.

A könyv- és papírkereskedők délután zárva tartanak. A helybeli könyv- és papírkereskedők folyó hó 17-étől üzleteiket csak reggel 8 órától délután 2 óráig tartják nyitva, amire a vásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk.

A spanyol király beteg. Madridból táviratozzák: Alfonso király spanyol wárháza sulyosan megbetegedett. A királynak nagy láza van. Hőmérséklete tegnap 40 fok volt.

A galyfa ára. Az erdőhivatal a hulladék- és galyfa árát a következőkben állapította meg: A belső területen 1 korona, egy lovas teher 15, két lovas teher 30, három lovas teher 40 korona; a külső területen egy lovas teher 12 korona, két lovas teher 24 korona, három lovas teher 32 korona. A tanács az árakat jóváhagyta.

Merénylet a portugál elnök ellen. Madridból táviratozzák: Costa Alfonso portugál köztársasági elnök ellen, amikor a miniszterelnöktől távozásban az utcára lépett, merényletet követtek el. A merényletöt elfogták. A rendőrség az vallotta, hogy Mari Torianak hívják és monarchista érdekből akarta megölni az elnököt.

A prágai lovag.

Irtá: Allen Scott (7)

Jaroslav szótlanul haladt mellette.

Aikonyadott.

Mikor a Sylvia lakása elé értek, megálltak a kapuban, néma nézetek egymásra.

Sylvia kezét nyújtott és halk hangon mondta:

— Isten vele Jaroslav.

— És eljött.

A férfi kétségbeesetten nézett utána a sötét kapu felé.

— Isten vele Jaroslav — ismételte magában az imént hallott bucsuszavakat és minél többször mondta, annál idegebb, izgatóbb, lehangozottabb és szerencsétlenebb lett.

— Szent Isten — mondta magában — hiszen ez úgy hangzott, mint az utolsó bucsu. Igen, igen, hiszen irtak benne a betűk. Ugy csengtek össze a szavak, mint egy megrikató gyászinduló szomorú akkordjal.

Sírás fojtogatta a torkát. Öklibe szorult a keze és dühében

A városi betétek kamata. Az év végével esedékesse válik, hogy a város a pénzügyi zsetekkel új megállapodást létesítsen, milyen feltételek mellett hajlandók a város által elhelyezett betéteket kamatoztatni. A pénzügyezetek már tettek ajánlatot és egyértelműen 3% kamatot ajánlanak fel. A tanács felhívta Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, kísérelje meg olyan megállapodás létesítését, hogy a bankok továbbra is az eddigi 4% kamattal fogadják el a városi betéteket.

A részes fatermelők közül sokan azzal a kérelemmel fordultak a tanácshoz, hogy a kitermelésért járó egyötöd részen kívül a megmaradt négyötöd részt engedjék át nekik folyóárban. Mivel a tanácsnak tudomása van róla, hogy ezen az alapon meg nem engedett üzérkedést folytatnak, kimondta a tanács, hogy az egyötöd részen kívül maradó mennyiségből csak a kérelmezők tényleges srükségelelel élhetnek ki, vagyis családönként legfeljebb három öl.

»Rasol« borotváló por! Brillant, pipere- és Boraksz-szappan érkezett. Kapható kicsinyben és nagyban. Forgalmi Illat-üzertár Piac-u. 21.

Sándor Aladár és fivére fogászati és fogtechnikai laboratórium Széchenyi-utca 23.

Lilli házassága. Irtá: Nolanthe Mar és. Nagyvilági erkölcsrajz. Rendkívül érdekesen jellemzi Berlin előkelő életét. Ára K 17-60. Kapható: Hegedűs és Sándor r. t. könyvesboltjában. Piac-utca 34.

FOGASZATI MUTEREM Schuszter Ferenc Vár-utca II. szám alatt.

Zsoblámpa elem Molnár Testvéreknél.

Brüll és Kollin fogmütermét áthelyezte Piac-utca 72. szám alá, Deák Ferenc-utca sarok.

Pénztárblokkok nagyban és kicsinyben kaphatók Hegedűs és Sándor r. t. papírnagykereskedésében, Piac u. 34.

Karbid, karbidlámpa Molnár Testvéreknél.

fejét szerette volna a falba vágni, hogy miért tette ezt.

— Megbántottam — mondta magában és nehezen vonzolta tovább a lábait. De aig ment néhány lépést, megfordult és visszament a kapu elé. Azután átment a másik oldalra és felnézett Sylvia ablakára.

A Ferdinandska-uton kigyultak a villanykörtek, az emberek csapatokban és nevelve mentek el mellette, minden él és vidám és boldog volt, csak az ő szívében él halálos dermedés. Ugy érezte magát, mint a friss özveg virágos temetőben, annyi kacagás között olyan ijesztő volt az ő néma és egyedülálló mély gyász.

Idegesen járt le fel a járdán, mint a fogoly oroszán tágas ketracében.

Ezenközben úgy elsokasodtak agyában a gondolatok, hogy majdnem elmerítették minden józanágát. Bármint küzdött le ellene, egyre a mestelen aszszonyt látta maga előtt. Syviát mestelenül. Nem volt még mes-

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZAK MŰSORA:

Csokonai színház

Péntek: B) bérlet. Gyimesi vadvirág.

Szombat: Délután: Gyermekelőadás. Csalmás kaudur. Este: C) bérlet. Gyimesi vadvirág.

Vasárnap: Délután: Kis gróf, operett. Este: Gyimesi vad-

Vigszínház

Pénteken: Nincs előadás.

Szombat: Délután: Marcsa katonája, operett. Este: Terike, vigjáték.

Vasárnap: Délután: Férj vadászni jár, piros színlepos bohózat. Este: Biboros, szimü.

A Csokonai színház bére.

Heltai Jenő szízigazgató megfellebezte a városi tanács határozatát, mely szerint a Csokonai-színház 150000 korona bérét nem engedi el és megbizsa a tiszti főügyészt, hogy a hérrészet behajtása és a biztosítéknak 100000 koronára való kiegészítése iránt indítson pert a szízigazgató ellen. A fellebbezés új helyzetet teremtett a színház kérdésben. Beható vita után a tanács elvetette ezt a gondolatot, hogy vonják meg a szízigazgatótól a bérfizetés ellenében élvezett előnyöket és a tiszti főügyész javaslatát fogadták el, mely szerint a fellebbezés eldöntéséig, a pert nem indítják meg és ezen idő alatt meghagyják a szízigazgatónak a szabad kezét, mert az előnyök igénybevétele az igazgató részéről perdöntő bizonyíték lesz a város részére.

Pályázat a Csokonai színházra. A város tiszti főügyésze elkészítette a Csokonai-színháznak 1920 október 1-től való vállalatba adásáról a pályázati feltevéteket. A feltételeknek van egy, az eddigiaktól lényegesen eltérő pontja, amely kimondja, hogy a Csokonai-színház igazgatója más színház, vagy orkestrum vállalkozója nem lehet. A tanács véleményezés végett kiadta a pályázati feltételeket a színiügyi bizottságnak, mely hétfőn délután 3 órakor tart ülést.

A színházi iroda hírei.

Keringő szerelem. Gräinchstadt Brund szép zenéje operettjének hétfőn lesz a bemutatója a Csokonai-színházban. Honthy, Káldor, Várnai, Szabó viszik a Keringő szerelem főszerepeit. — Honthy—Káldor szenzációs duettjei, a Keringő szerelem slágerei. — A legmulatságosabb táncos dal Várnai száma a Moziról a Keringő szerelemben. — Zsába legmulatságosabb francia bohózat hétfőn kerül színre. — Bihar Ákos hosszszas betegsége után vasárnap lép fel a Biboros szimüben.

A debreceni vonósnyegys társaság kedd november 18-iki kamarazenehangversenye iránt általános nagy érdeklődés mutatkozik. Alkalmunk lesz Haydn G-dur és Mendelsohn D-dur vonósnyegyeseit művészi összjátékban élvezni. Az est vendégei D. Simonffy Irén zongoraművész és Veszprémy Andor hegedűművész Grieg F-dur szonátájában fogják kiváló művészetüket ragyogtatni. Jevyek még válthatók az Uránia pénztáránál, ugyanott válthatók ki az előjegyzett bérletjegyek.

Elszál a mámor olasz film-dráma öt felvonásban, a legjobb olasz filmek egyikét mutatja be ma az Uránia, kiélezett helyzetei, irappáns bonyodalmai és bravuros trükkjei a mozi technika szenzációi.

A osavargóleány dráma négyfelvonásban. A csimsszerepben Fernande Negri—Ponget. A filmjátás és filmrendezés legelsőrangú produkciója. Csupa poézis és szépséges hangulat. Ambrosio film. Bemutatja az Apollo.

Férfi-est az Arany Bika Varietében. Ma, pénteken ismét pirosszínlepos pikans műsor kerül bemutatásra a Varietében. A társulat tagjai ezuttal teljesen új magánzámokkal lépnek fel és előreláthatólag se vége, se hossza nem lesz a jóízű kacagásnak, amelyet a vidám Steinharti-kuplék, bohózatok és tréfék fognak előidézni. Színre kerül két új pirosszínlepos bohózat is és a világhírű Barcarolla-duo is fellép a műsoron. Előadás kezdete este fél 9 órakor.

a hálószoba ajtajáig. Kopogtatás nélkül nyitott be.

Sylvia ágyában feküdt és olvasott. Az ajtónyitásra fel se nézett olvasmányából, csak annyit mondott:

— Hát nem ment el drága?

Jaroslav megbüvöiten állt az ajtóban, a gyönyörű látvány mintha odaszegezte volna a lábát. Hőféhér pongyolában cikés párnák közt feküdt Sylvia. Szőke haja le volt bontva és szét volt tergetve a párnán. A selyem paplan vissza volt hajtva, csak a laba fejét takarta el. Est látni és aztán meghalni, az is elég.

Mikor Sylvia kérdésére nem kapott választ, felnézett és egy fojtott sikoly hagyta el ajkát. Szerencsére nem volt a közelében senki és nem hallhatták. Arca elsápadt és minden tagjában reszketett. Kezelvei tanacsztalanul kopogdott össze-vissza, nem tudta hirtelen, mit csináljon. Eltakarta az arcát és ezt mondta:

— Menjen, menjen.
(Folyt. köv.)

SPORT

DMTK-Makkabea. Páratlan érdekfűzésre tarthat számot a két fútból csapat vasárnapi találkozója. A DMTK a DTE fölött aratott győzelmével bebizonyította, hogy városunk egyik legjobb csapata, míg a Makkabea több elsőrangú játékoskal megerősödve veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés teljesen nyílt, a győztest megjósolni nem igen lehet. A DTE sporttelepén délután 3 órakor kezdődik a mérkőzés.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó anyánk, illetve anyósunk és nagyanyánk

őzv. Bloch Gyuláné

szül. Reiter Regina

f. n. 13. án jobbjára szenderült.

Temetése holnap, azaz 14. (n. d. e. 10 órakor, Hatvan-utca 1. sz. alatti lakásról lesz.

Emléke örökké élni fog szívünkben!

Bánatos gyermekei:

Bloch Oszkár és neje szül. Mandel Irma.

őzv. Frank Rozsóné, Pataki Sománé férjével.

Dr. Jávorka Sándorné férjével,

Nagy Lajosné férjével.

Unokái:

Frank Annuska, Ibolyka és Iluska, Pataki Gyuszi, Bloch Gyuszi és Nagy Bandi.

Weinberger László

vízvezeték, csatornázás, szivattyúk, központi gőz- és melegvízfűtés szerelés. DEBRECEN. SZÉCHENYI-UTCA 53. SZÁM. Javítások szakszerűen készítenek.

Fűszer, élelmiszer, rövid-áru- és porcelán-üzlete megnyitottam.

Safrán Armin,
Csapó-utca 47.

Horovitz és Friedmann

fűszer- és csemegeüzletbe

Piac-utca 10.

mindennemű

friss csemegeárúk érkeztek.

Újdonságok hetenként érkeznek az

Alföldi

könyvkereskedésbe,

PIAC-UTCA 18.

(Tízasa-palota.)

Nyomatott Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai r.-t. könyvnyomdájában Debreczen, Piac-utca 49.

TEA

eredeti angol és orosz, schweizeri kakaó, csokoládék, dió, száraz főzelékeműek, friss gesztenye, hideg felvágottak állandóan nagy választékban kaphatók

Burg Sámuel

fűszer- és csemegekereskedésben

Kossuth-utca 19. szám

és Csokonai színházzal szemben.

Saját készítményű

gyermekcipők

ismét vannak raktáron minden számban, egyenként női, férfi- és iskolacipők. Mérték utáni

cipőt

rövid időn belül szélesesen készít

Weidner utóda

Bathányi-utca 6.

Gazdák figyelmébe!

Vessék mindenféle főzeléket, levest, bibort, borsot, kölest, káposztát a legnagyobból a legkisebb mennyiségig

LINDENFELD JENŐ,

fűszernagykereskedő,

Degenfeld-tér 7.

Kocsikenőcs,

elsőrendű minőségű kapható

Stern Sámuel

festékkereskedésben

PIAC-UTCA 10.,
Gyümölcs-piac.

Bádogos és vízvezeték

szerelei munkákat és javításokat szakszerűen készít

Burg Ignác,

Csapó-utca 11. az udvarban.

Német szerzők újabb könyvei:

Ewars, A bűvészinas, vagy az ördögűzők. K 26-40
Landberger A. Morál. „ 19-80
Max Brod, Zsidó lányok „ 22-
Strobl K. H. A breszlai örömtanya „ 17-60

Kaphatók:

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac-u. 31.

Gummi-bélyegzőt

persétt nyomó és mindenféle véset készítő

PAULÓ vésnők

Bathányi-utca 22. szám

Telefon: 18-76.

APRO HIRDETÉSEK.

POSTA

Egy 26 éves fiatal ember megismerkedni szeretne a fiatalokkal. Leveléket a kiadóhivatalon keresztül.

Plata: gazdász nőni venni (esetleg vidéki) gazdálkodó leányt vagy fiatal özvegyt, kinek némi ingatlan esetleg pénz hozománya van. Leveléket „Bu avitig” jellegre a lapban jelzéssel kiadható.

21 éves, magas, barna leány megismerkedne jobb iparossal, vagy kereskedővel, kinek nőülre komoly szándékai vannak. Csak komoly és feltétlenül megbízható választ kérek „Zs. 21.” jellegre a kiadóhivatalon keresztül.

Egy magányos élő férfi keres egy fiatal ösvegyt vagy leány ismerőséget, akivel együttesen bizonyos itarék be a világnak, hogy az élet milyen gyönyörű. Leveléket „Gyönyörű élet” jellegre kérem a lap kiadóhivatalon keresztül.

Én, szén fiatal leánnyal szeretne megismerkedni két jóképű intelligens úrral. Leveléket a lap kiadóhivatalon keresztül „Tyuhu 1 és Tyuhu 2” jellegre.

VITTEL

Vessék és adók mindenféle ékszert, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Keresők megvételre napraforgó- és repce-olajat, valamint repce magot. Pollás r. Debreczen, Miklós-utca 18.

Szaporodalmi könyveket jó állapotban levőket vessék. Cím a kiadóhivatalban.

Régi porcellánokat, csészéket, poharakat, régi és modern festményeket, régi bútorokat és egyéb régiségeket magas áron vásárolok. Bika-bérház, II. em., ajtó 7. szám.

Strátszékér 13 karban levő eladó Hadházi-ut 13.

Havsenberba kiadó 250 magyar hold területű régi földbirtok, gazdasági épületekkel Hajduböszörményi határban. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth u. 17.

Szabokelések nagy választékban kaphatók Aszódy és Róthnál, Piac-u. 12. gyümölcs-piac.

Felkúros valódi Piram-cipőkrém érkezett. Csillag, Bádogos-utca 1.

Fuvarozást

egy strátszékkelrel valamint kocsival helyben és vidékre olcsón eivállal

BLUM, Hatvan-u. 34.

Szt. Pál-Gyógyintézet

Debreczen, rei. Egyházpalota. Rendelés egész nap. Tüdőbetegek, asztmások, idegbetegek, rheumások, borbajások, nemibetegségek s minden más chronikus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Mustot, ujborkat

veszünk és ajánljuk kiváló minőségű borkat legolcsóbb napi áron.

FRIEDLÄNDER TESTVÉREK

Széchenyi-utca 29.

Kovácsoknak vas, 10 mázsa, olcsó árban eladó Sz. chenyi-u. 17.

Füstölt kolbász és libahus állandóan kapható a pénzügyi palota piaca helyiségében.

Eladó a Sámsoni uton a Bójer-féle nagy ház mellett 3000 négyszögletű telek föld. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Eladó egy jókarban levő nagy masszív antik ebédlő kredenc. Bika-bérház II. em., 2. ajtó délután 1-től 2-ig.

Dívalos zöld hárszony női ruha eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kifűrészt szántóföld, hét és fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kizárólag eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Abonyi kisebb-nagyobb mennyiségben kapható a kiadóhivatalban.

Művészi a Simonyi-utca 3. számú házban lévő kávéházról helyiség felszerelés: jégszekrény, kredenc, edények, képek, asztalok, székek stb.

VEGYES

Arany-észüsti magas áron veszek Schiffmann ékszerész Piac-utca 67.

Tanulók jó családból vagy fűszerkereskedő Hajdunánás.

Egy 2-3 középsőiskolát végzett jól számoló egyes úr tanulókat felvételt Smigroczy György fűszer- és csemege kereskedésében. Hajdunánás.

Román nyelvre mindenféle kérvényeket ír. Helmolt, Piac-utca 20. sz.

Csalósan bútorozott szoba úri ember részére kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Román nyelvre kérvényeket készítek Schwarz, Széchenyi-u. 31.

Felgáti és elezni iskolai tanulókat előkészíték és korrektorok. Zongorában kezdőknek pontos oktatást nyújtok. Cím a kiadóhivatalban.

Román nyelvre irunk és fordítunk bizalmi kérvényeket. Ogonovskiy és Gabányi, Kossuth-utca 11., Dr. Balay iroda.

Fehornemő, gyermekruhavarrás, modern harisnyafeljelés vagy bármilyen kézimunka jutányos áron készíti Csapó-u. 38.

Angol és olasz órákat ad külföldön járt egyetemi hallgató. Bóvobrot Aczel, könyvkereskedésében.

Uj könyvek:

Shaw Bernhard, Béke vagy háboru. K 15-40
Wassermann Fuchs, Renata, 2 kötet. „ 46-40
Gorkij Maxim, Egy élet regénye. „ 49-50
Maupassant, Holdvilág. „ 22-
Boros Mihály, A 3-ik testamentum, fantasztikus regény, 2 kötet. „ 17-60
Zola E., Az összeomlás (Débacle). „ 44-
Horczegh Ferenc, Tűz a pusztában. „ 26-40
Roman Roland, Jean Christoph Párisban 1-8 kötet A piaci vásár. „ 26-40
II-ik kötet Egy párisi ház. „ 26-40
III-ik kötet Antoinette. „ 17-60
Jókai Mór, A jövő század regénye, új kiadás, 3 kötet. „ 22-
Futballbíró a mellényzsebben, Játékszabálykönyv. „ 8-
Kaphatók:

Hegedűs és Sándor,

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Felolós szerkesztő:

DR. HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:

HEGEDŰS ES SANDOR

irodalmi és nyomdai részvénytársaság

Cenzurat de Sublocoteneatul Horia